

Året som gick – en resumé

Årsredovisningen inleds med en beskrivning av några specifika aktiviteter som styrelsen vid Svenska tekniska vetenskapsakademien i Finland r.f. vill lyfta fram som kännetecken för året. Därefter följer redovisning av händelser, ekonomiska aspekter, presentation av styrelsen, kommittéer samt representation och medverkan i övriga organisationer och sammanhang. Avslutningsvis lista över stipendier, understöd och pris som har beviljats.

Republikens president Alexander Stubb tilldelade vår ledamot, arkitekten **Mona Schalin**, **hederstiteln *konstakademiker*** i oktober på Riddarhuset i Helsingfors. Schalin är en framstående arkitekt med specialisering inom byggnadsvård, restaurering och kulturmiljö. Hon har lett flera betydande renoveringsprojekt, bl.a. Ormhuset i Kottby som belönades med Finlandiapriset i arkitektur år 2019. Titeln är livslång och kan innehas av högst elva personer samtidigt. Schalins företrädare var arkitekten Vilhelm Helander som även var vår ledamot.

Vid styrelsens **strategiworkshop** låg fokus på **akademiens målbild** för de kommande åren. Robin Gustafsson faciliterade workshopen med stöd av visuella Epics-figurer och Epicmeets metoden med målet att tillsammans skapa visualisering som stöd för reflektion och gemensam förståelse. Strategin lyfter behovet av en stark gemenskap och ett brett nätverk genom kontinuerlig kommunikation, utvecklade mötesformer och ökad nationell närvaro. En central målsättning är att engagera ledamöter och att stärka samverkan mellan forskning, skolvärld, industri och andra samhällsaktörer. Vi ska fortsatt verka för vetenskaplig kvalitet, ökad vetenskapslitteracitet och evidensbaserad samhällsdebatt, i enlighet med vårt uppdrag att främja verksamhet på svenska i Finland.

Höstens **akademiesammankomst** gick av stapeln på **Ateneum** i Helsingfors till vilken även ledamöter från vår broderorganisation Teknillisten Tieteiden Akatemia var inbjudna. Programmet inkluderade två föredrag som belyste samspelet mellan konst och vetenskap: materialanalytiker Seppo Hornytzkyj berättade om konservering och bevarande, och forskare Peppi Toukola (Helsingfors universitet) om sin forskning kring naturliga färgämnen i textilier och moderna analysmetoder. Därtill ingick ett besök i utställningshallarna och samvaro med lätt kvällsmåltid.

I övrigt präglades året av **verksamhetsformer som är etablerade från tidigare år** i form av stipendier, lärarpris, nyhetsbrev, sammankomst för ledamöter och samarbete med landets tre övriga vetenskapsakademier. Ledamöterna verkade för akademiens verksamhet genom arbete i styrelsen, i kommittéer samt som representanter i andra organisationer.

Händelser under året

Ordinarie Akademiesammankomst i mars hölls i Kandidatcentret vid Aalto-universitetet i Otnäs. Sammankomsten kallade fyra personer till ordinarie ledamöter; Jerker Björkqvist, Magnus Hellström, Peter Hästö och Gustaf Järnefelt. Till ordinarie styrelsemedlemmar för perioden 2025-2027 valdes Thomas Gädda och Susanne Wiedmer medan styrelsemedlemmar Sonja Enestam, Johan Grön, Robin Gustafsson, Leena Hupa, Edvard Johansson, Leena Sarvaranta och Ronald Österbacka jämte preses Mikko Hupa har pågående mandatperioder. Till suppleanter för år 2025 valde sammankomsten Linda Fröberg-Niemi, Reko Leino och Linda Mannila.

Programmet med temat rymdteknik inkluderade presentationer av prof Jaan Praks (Aalto universitetet) och prof Emilia Kilpua (Helsingfors universitet). Deltagarna fick höra om fjärranalysteknik jämte satelliter och fick en inblick i de tekniska lösningar som möjliggör avancerad dataanalys från rymden, Finlands roll samt en djupdykning i hur vi kan använda närrymden på ett hållbart sätt och säkerställa att framtida generationer kan fortsätta utforska den.

AI-genererad bild för temat rymdteknik

Den årliga **TekNatur-finalen** för elever i grundskolans högre klasser gick av stapeln i april på yrkeshögskolan Arcada. TekNatur/Utmaning hölls för tredje gången och nu med temat "Levande hav" för elever i årskurserna 8-9 i form av en inspirerande aktivitetsdag där de entreprenörsinriktade dragarna Erica Hjerpe och Nina Ingves höll i trådarna. En jury med ledamot Susanne Wiedmer och biträdande professor, marinbiolog Marie Nordström följde tillsammans med Arcada studenter med lagen under dagen i syfte att kunna premiera i kategorierna Teamanda, Nyttänkande idé, Vidareutvecklingspotential samt Presentation. Under dagen gick även finalen i Sjukampen av stapeln där sju lag med elever från årskurs 7 tog sig an sju praktiska uppgifter. Tävlingen görs i samarbete med Tekniska Föreningen i Finland och yrkeshögskolan Arcada.

Vårt lands fyra vetenskapsakademier agerar tillsammans inom ramen för samarbetsorganet Finlands Vetenskapsakademier – Council of Finnish Academies som representerar vetenskapsakademierna i internationella vetenskapsorganisationer, främjar den finländska vetenskapens internationella synlighet och fungerar som en länk och förmedlare mellan det finländska och globala vetenskapsamfundet. Preses Mikko Hupa agerar nu som ordförande för samarbetets styrgrupp – ett uppdrag som alternerar mellan vetenskapsakademierna.

Samarbetet med vetenskapscentret Heureka hade sin fortsättning genom att vi för andra gången stödde det populära familjeevenemanget *Barnens medicinska dag* i augusti. Evenemanget riktar sig till barnfamiljer och syftar till att på ett positivt och inspirerande sätt väcka intresse för medicin, forskning och medicinsk teknik. Vi bidrog till programmet med en egen aktivitetstation där besökarna i en lekfull workshop fick lära sig om blodgrupper och pröva hur en blodtransfusion fungerar.

STViF Lärarpris gav vi till lektor Nina Aspegrén som undervisar i matematik för elever i åk 7-9 vid Sarlinska skolan i Pargas. Ninas sätt att undervisa på är inspirerande med tydligt fokus på varje elevs lärande. Hon skapar omfattande laborativt material och undervisningsupplägg som gör matematiken konkret och engagerande, både i klassrummet Matteland och genom utomhuspedagogik. Hon använder även digitala undervisningsfilmer och varierande bedömningsformer. Nina delar aktivt med sig av material och erfarenheter via Skolresurs, blogg, sociala medier och fortbildningar, och fungerar som en drivkraft för utveckling även utanför den egna skolan.

Bild: Nina Aspegrén

På **inbjudan av vår syskonorganisation Teknillisten Tieteiden Akatemia (TTA)** deltog ledamöter i maj i ett besök till Tekniska museet. Programmet omfattade kaffe och mingel samt en presentation av museets verksamhet av verkställande direktör Anssi Tuulenmäki, med fokus på teknikens och industrins roll i samhällets utveckling. På motsvarande sätt deltog våra ledamöter i augusti till ett besök vid Heureka. Kvällen inleddes med kaffe och mingel, följt av en presentation av vetenskapscentrets verksamhet av verkställande direktör Mikko Myllykoski samt en rundtur i utställningarna, med betoning på interaktiv vetenskapskommunikation.

Ekonomiska aspekter

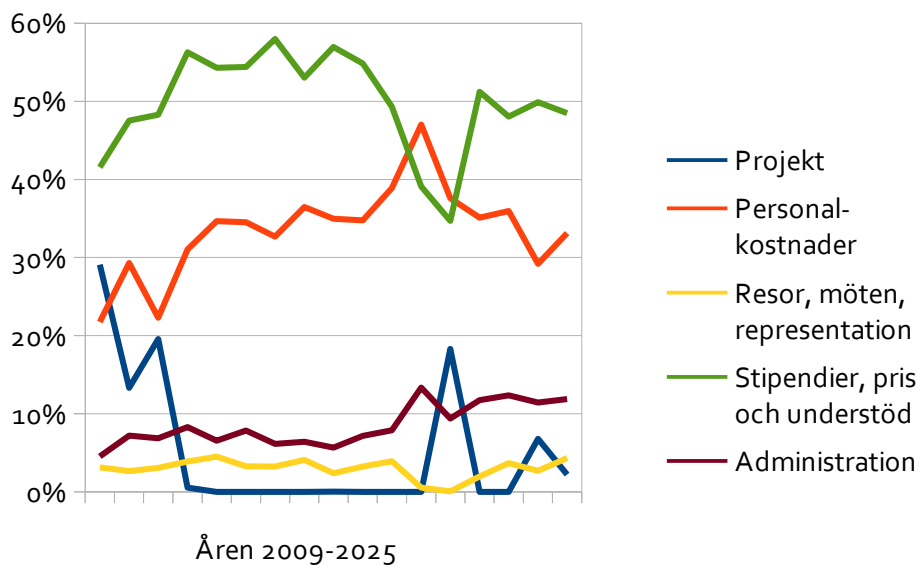
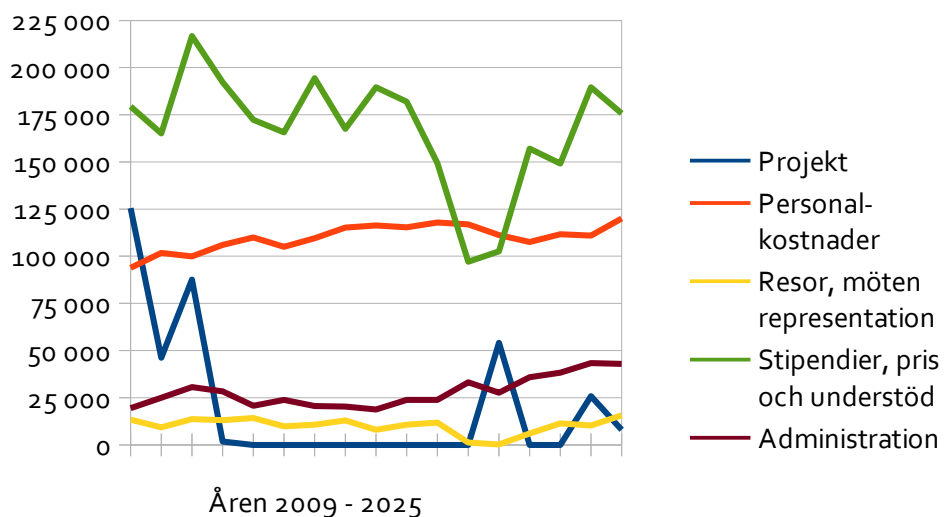

Portföljförvaltningen inom Tekniikan Säätiöt ja Rahastot-samarbetet innefattar värdeportföljerna för ett antal organisationer inom teknikens område. Placeringsstrategin är gemensam för de ingående organisationerna medan varje organisation självständigt gör sina beslut. Inom samarbetet agerar vi aktivt för ett ansvarsfullt placering. Ett placeringsråd, där Niklas Geust är vår representant, övervakar och koordinerar förvaltningen. Styrelsemedlem Edvard Johansson har under året även deltagit i rådets möten. Vi har fortsatt använda rapporteringsportalen vid Suomen Sijoitustutkimus för att erhålla månatliga rapporter rörande utvecklingen och förändringarna i innehaven.

Portföljens marknadsvärde i slutet av december 2025 var 9 175 917 euro och utvecklingen under året uppgick till 5,6 % / 494 679 euro. Resursanvändningen för år 2026 är satt till att vara därvid 407 000 euro. I nuläget är tillbakabetalningar samt utdelningar från värdeportföljen på en nivå att de täcker därvid hälften av de resurser som behövs för verksamheten. Detta innebär att de direkta uttagen för verksamheten uppskattas vara drygt 2 % av portföljens värde.

Skolstipendier, lärarpris, verksamhetsbidrag till Skolresurs jämte stöd för TekNatur medför att **skolsatsningen** utgör totalt 134 781 euro. Satsningen på skolvärlden är i nuläget ekonomiskt tyngdpunkt i vår verksamhet. Fokuset för **stipendier till vetenskaplig verksamhet** är vid den unga forskaren för internationella forskarvistelser och till beloppet 41 000 euro.

Fördelningen av kostnaderna år 2025 var sådan att stipendier, understöd och pris utgör 49 % av kostnaderna, personalkostnaderna 33 %, administration 12 %, projekt 2 % medan möten, resor och representation utgör 4 %. Fördelningen i euro och % för åren 2009-2025 ses i bilden nedan.

STYRELSEN, KOMMITTÉER OCH ÖVRIG REPRESENTATION HOS ÖVRIGA AKTÖRER

Styrelse

(6 möten)

Mikko Hupa (preses)

Sonja Enestam (vice preses)

Johan Grön

Robin Gustafsson

Thomas Gädda

Leena Hupa

Edvard Johansson

Leena Sarvaranta

Susanne Wiedmer

Ronald Österbacka

Linda Fröberg-Niemi (suppleant)

Reko Leino (suppleant)

Linda Mannila (suppleant)

Föredragande:

Åsa Lindberg, akademisekreterare

Valkommitté för styrelseposter & ledamöter

Caj Södergård (sammankallare)

Mikko Hupa

Leni von Bonsdorff

Kai Nordlund

Henrik Wolff samt

Åsa Lindberg, akademisekreterare

Ledamöter i övriga sammanhang:

Placeringsrådet inom TSR samarbetet: Niklas Geust

TAF: styrelse, arbetsutskott, innovations- och vetenskapsutskott: Mikko Hupa

Styrgruppen för Skolresurs:

Sonja Enestam (företagsvärldens representant)

Thomas Gädda (STViF)

Åsa Lindberg (STViF)

Kai Nordlund (HU:s representant)

Styrgruppen för Finlands Vetenskapsakademier: Mikko Hupa (ordförande)

Stipendienämnden för Lennart Engströms fond: Nils-Olof Nylund

Radiotieten kansalliskomitea: Åsa Lindberg, suppleant Leni von Bonsdorff

Finanskommitté

Mikko Hupa

Niklas Geust

Edvard Johansson

Åsa Lindberg, akademisekreterare

Skolkommitté

(2 möten samt epost diskussioner)

Martti Jalava, ordförande

Jan Holmgård (med start sept 2025)

Niklas Meinander (fram till juli 2025)

Micaela Romantschuk

Carl-Eric Wilén

Kristian Smedlund, adjungerad medlem

Åsa Lindberg, akademisekreterare

Högskolekommitté

(diskussion, genomgång av ansökningar samt beslutsfattning sköts elektroniskt)

Peter Lund, sammankallare

Jan Holmström (med start september 2025)

Kai Nordlund

Susanne Wiedmer (med start september 2025)

Ronald Österbacka

Åsa Lindberg, akademisekreterare

Fram till sommaren 2025:

Kenneth Holmberg, Niklas Meinander,

Hans Söderlund

STIPENDIER, UNDERSTÖD OCH PRIS FÖR SKOLRELATERAD VERKSAMHET

Fortbildning och konferenser:

Svenska matematikläraryöreningen r.f.	10 200
Elin Bäck Sandbacka	4 000
Joachim Hofman	1 460
Jimmy Nymark	1 000

Utveckling av undervisningen:

Patricia Nevanko	300
------------------	-----

Elevkurser och exkursioner:

Anne-Marie Kronholm	900
Annika Norrgård	1 500
Ann-Katrin Back	600
Fredrik Björn Christian Dahl	1 100
Sophia Palmberg	1 990
Oscar Benjamin Törnroth	1 100
Mikael Snickars	3 600
Lis-Marie Sabel	1 000

De finlandssvenska resorna till CERN/Munchen:

Herman Norrgrann	1 080
Johan Ström	1 080
Bo Sjöholm	1 080
Alexander Stenroos	1 000
Niklas Palmberg	870
Markus Norrby	870
Long Luu Nguyen	870
Jesper Heinonen	870
Janne Raunio	640
Filip Granberg	640
Kristoffer Lindell	600
Niklas Palmberg/Utvidgning av konceptet	2 000

Lärarypris:

Nina Aspegrén	4 000
Sarlinska skolan i Pargas	2 000

Övriga skolunderstöd:

Finlandssvenska fysik- och kemidagarna 2026	15 000
Mattetäpplan	1 500
MatCup	6 250
Matts Andersén/Meteorita Söderfjärden	2 000
TekNatur	3 081,43

Skolresurs:

Verksamhetsbidrag	60 000
-------------------	--------

Sammanlagt för skolrelaterad verksamhet: 134 781,43€

STIPENDIER OCH UNDERSTÖD FÖR VETENSKAPLIG VERKSAMHET

Forskningsvistelser:

Gopalakrishna Gangisetty	4 000
Ali Hasnain	5 000
Ruoyan Jin	4 000
Tín Lê	4 000
Axel Savikko	5 000
Lena Stiegler	4 000
Peppi Toukola	7 000
Rahim Ullah	5 000
Zewen Zhuo	3 000

Sammanlagt för vetenskaplig verksamhet **41 000 €**

Totalt för stipendier, understöd och pris år 2025: **175 781,43€**